

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

**Nacrt prijedloga
zakona o izmjenama i dopunama
ZAKONA O POLJOPRIVREDI**

Zagreb, 28. ožujka 2002.

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Donošenjem Zakona o poljoprivredi te Zakona o poljoprivrednom zemljištu u srpnju 2001. godine, započeta je cjelovita reforma poljoprivredne politike. Dati su odgovori na ključna pitanja – koji su to ciljevi hrvatske poljoprivrede, kojim mjerama će se ti ciljevi ostvariti i koja institucijska potpora je potrebna za provedbu mjera.

Potreba izmjena i dopuna Zakona o poljoprivredi u skladu je sa zaključkom Hrvatskog sabora, kojim se Vlada Republike Hrvatske obvezuje načiniti prijedlog reforme novčanih poticaja u poljoprivredi. Naime, radi se o tehničkim nadopunama i poboljšicama koje će stvoriti uporište za jasnije postupanje po Zakonu o poljoprivredi, Zakonu o poljoprivrednom zemljištu te Zakonu o novčanim poticajima i naknadama u poljoprivredi i ribarstvu.

Isto tako, izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi omogućuje se kvalitetnije uređenje novog sustava državne potpore u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu – pravnog okvira na temelju kojega bi Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva operativno provodilo većinu mjera poljoprivredne politike (potpora proizvodnji putem izravnih plaćanja po površini i grlu stoke, potpora dohotku neovisna o obujmu proizvodnje, kapitalna ulaganja i ruralni razvitak).

Sadržajno, izmjene i dopune Zakona o poljoprivredi odnose se na:

- utvrđivanje uporišta za donošenje propisa o raspodjeli carinskih kvota za poljoprivredno – prehrambene proizvode;
- promjenu obuhvata područja s težim uvjetima gospodarenja i
- propisivanje obvezatnosti upisa u Upisnik seljačkih gospodarstava ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i Upisnik trgovačkih društava, zadruga i obrtnika u poljoprivredi.

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi rezultirati će:

- donošenjem propisa o raspodjeli carinskih kvota za poljoprivredno – prehrambene proizvode;
- definiranjem područja s težim uvjetima gospodarenja sukladno prijedlogu reforme novčanih poticaja;
- jasnim statusom poljoprivrednih gospodarstava u ostvarivanju prava na potporu i pojavljivanju na tržištu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva.

IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLJOPRIVREDI

Članak 1.

U Zakonu o poljoprivredi ("Narodne novine" br. 66/01) u članku 14. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"(3) Propis kojim se utvrđuju način i kriteriji raspodjele carinskih kvota za poljoprivredno – prehrambene proizvode donosi Vlada na prijedlog ministra u studenom tekuće godine, a odnosi se na razdoblje sljedeće godine."

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 2.

Članak 16. mijenja se i glasi:

"(1) Potpora područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi odnosi se na:

1. brdsko-planinska područja,
2. otoke i poluotok Pelješac,
3. područja nepovoljnih hidroloških i pedoloških obilježja.

(2) Područja iz stavka 1. točke 2. ovoga članka uređuju se posebnim zakonom.

(3) Propis kojim se utvrđuju područja iz stavka 1. točke 1. i 3. ovoga članka donosi Vlada na prijedlog ministra.

(4) Propis kojim se utvrđuju iznosi potpora za područja iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada na prijedlog ministra."

Članak 3.

U članku 40. u stavku 1. i 3. riječ "Ministarstvo" zamjenjuje se riječima: "tijela državne uprave nadležna za poljoprivredu".

Članak 4.

Iza članka 40. dodaju se novi članci 40a., 40b. i 40c. koji glase:

"Članak 40a.

(1) Seljačka gospodarstva ili obiteljska poljoprivredna gospodarstva te trgovačka društva, zadruge i obrtnici u poljoprivredi upisuju se u upisnike iz članka 40. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona pri uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za poslove poljoprivrede.

(2) Uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove poljoprivrede izdaju rješenje o upisu, odnosno rješenje kojim se odbija upis, najkasnije u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva za upis.

Članak 40b.

- (1) Upis u Upisnik seljačkih gospodarstava ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava obvezatan je u slučajevima kada seljačka gospodarstva ili obiteljska poljoprivredna gospodarstva:
1. prodaju vlastite proizvode na tržištu;
 2. podnose zahtjev za novčana sredstva i druge oblike potpore u poljoprivredi;
 3. trebaju biti evidentirana u ostalim upisnicima iz članka 40. ovoga Zakona.
- (2) Prodaja iz stavka 1. točke 1. ovoga članka odnosi se na:
1. prodaju registriranim fizičkim i pravnim osobama koje neposredno otkupljuju proizvode za preradu ili daljnju prodaju;
 2. izravnu prodaju.
- (3) Propis o izravnoj prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda na tržištu donosi ministar uz suglasnost ministra turizma, gospodarstva, zdravstva te obrta, malog i srednjeg poduzetništva.

Članak 40c.

Upis u Upisnik trgovačkih društava, zadruga i obrtnika u poljoprivredi obvezatan je za pravne osobe koje su registrirane za obavljanje poljoprivredne djelatnosti pri nadležnom trgovačkom sudu i obrtnike registrirane za obavljanje poljoprivredne djelatnosti pri nadležnom uredu državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležnom upravnom tijelu Grada Zagreba u slučajevima kada:

1. podnose zahtjev za novčana sredstva i druge oblike potpore u poljoprivredi;
2. trebaju biti evidentirani u ostalim upisnicima iz članka 40. ovoga Zakona."

Članak 5.

U članku 44. u stavku 2. riječi "županijski uredi, odnosno ured Grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba" i

stavak 4. mijenja se i glasi:

"Inspeksijski nadzor nad primjenom odredaba članka 9., 11. stavak 2. točka 1., 40b. stavak 1. točka 1. ovog Zakona provode gospodarski inspektori Državnog inspektorata."

Članak 6.

Iza članka 56. dodaje se novi članak 56a. koji glasi:

"Članak 56a

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 8.000,00 kn kaznit će se fizička osoba - nositelj seljačkog gospodarstva ili obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ako ne postupi sukladno odredbi članka 40b. stavka 1. ovoga Zakona".

Članak 7.

U članku 59. iz riječi: "stavka 5." dodaju se riječi: "članka 40b. stavka 3.".

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predloženom dopunom propisuje se ovlaštenje za donošenje propisa o raspodjeli carinskih kvota za poljoprivredno – prehrambene proizvode.

Uz članak 2.

Predloženom promjenom utvrđuje se novi obuhvat područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi. Naime, područja s težim uvjetima gospodarenja, sukladno praksi EU, trebaju biti isključivo ona područja koja odražavaju prirodne nepogodnosti za obavljanje djelatnosti poljoprivrede (veća nadmorska visina i inklinacija terena, nepovoljne hidrološke i pedološke značajke tla).

Uz članak 3.

Predložena izmjena odnosi se na činjenicu da upisnike osim Ministarstva vode i uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave – konkretno se to odnosi na Upisnik seljačkih gospodarstava ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i Upisnik trgovačkih društava, zadruga i obrtnika u poljoprivredi.

Uz članak 4.

Predloženim odredbama:

- daje se u nadležnost uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave - službi nadležnih za poslove u području gospodarstva upis poljoprivrednih gospodarstava u Upisnike. Uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave sudjeluju u administrativnoj provedbi različitih programa potpore poljoprivrednim gospodarstvima na regionalnoj razini.
- propisuju se slučajevi obvezatnosti upisa seljačkih gospodarstava ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u Upisnik. Osim obveze upisa kod podnošenja zahtjeva za bilo koji oblik potpore, obiteljska poljoprivredna gospodarstva dužna su se upisati u slučaju kad svoje proizvode prodaju na tržištu, što je u suglasju sa Zakonom o trgovini, Zakonom o platnom prometu i općim nastojanjima za suzbijanjem sive ekonomije. Posebnim propisom detaljno će se urediti područje izravne prodaje poljoprivrednih proizvoda (način i uvjeti prodaje, vrsta proizvoda).
- propisuju se slučajevi obvezatnosti upisa trgovačkih društava, zadruga i obrtnika u poljoprivredi u Upisnik.

Uz članak 5.

Predložena izmjena načinjena je radi usklađivanja sa odredbama Zakona o sustavu državne uprave i Zakona o Gradu Zagrebu te radi davanja u nadležnost Državnom inspektoratu inspeksijski nadzor nad prodajom vlastitih proizvoda seljačkih gospodarstava ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Uz članak 6.

Ovom odredbom propisuje se kazna za nepostupanje po odrebi članka 40b. stavka 1.

Uz članak 7.

Ovom odredbom propisuju se rokovi za donošenje propisa koji su proizišli iz izmjena i dopuna.

Uz članak 8.

Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 14.

- (1) Trgovinske mjere provode se radi uravnoteženja tržišta poljoprivrednih proizvoda.
- (2) Trgovinske mjere u smislu ovog Zakona jesu carine i carinske kvote koje se utvrđuju u skladu s obvezama preuzetim u okviru Svjetske trgovinske organizacije i drugih međunarodnih sporazuma koje je sklopila Republika Hrvatska.
- (3) Vlada uvodi i zaštitne mjere pri uvozu i izvozu poljoprivrednih proizvoda u skladu s međunarodno prihvaćenim obvezama Republike Hrvatske.

Članak 16.

- (1) Potpora područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi odnosi se na:
 1. brdsko-planinska područja,
 2. otoke i poluotok Pelješac,
 3. područja nepovoljnih hidroloških i pedoloških obilježja i
 4. područja od posebne državne skrbi.
- (2) Područja iz stavka 1. točke 1., 2. i 4. ovoga članka uređuju se posebnim zakonima.
- (3) Propis kojim se utvrđuju područja iz stavka 1. točke 3. ovoga članka donosi Vlada na prijedlog ministra.
- (4) Propis kojim se utvrđuju iznosi potpora za područja iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada na prijedlog ministra.

Članak 40.

- (1) Ministarstvo odnosno ustanove iz članka 33. ovoga Zakona ustanovljuju i vode sljedeće upisnike i evidencije:
 1. Upisnik seljačkih gospodarstava ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava,
 2. Upisnik trgovačkih društava, zadruga i obrtnika u poljoprivredi,
 3. Upisnik trajnih nasada (voćnjaci, vinogradi, maslinici i drugo),
 4. Upisnik proizvođača povrća,
 5. Upisnik uzgajivača životinja,
 6. Evidenciju o novčanim potporama u poljoprivredi,
 7. Evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta,
 8. Evidenciju područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i
 9. Pedološku kartu.
- (2) Upisnici navedeni pod točkama 1. i 2. stavka 1. ovog članka ne odnose se na statističke registre koje ustrojava i vodi Državni zavod za statistiku.
- (3) Osim navedenih upisnika i evidencija iz prethodnog stavka ovoga članka, Ministarstvo odnosno ustanove iz stavka 1. ovoga članka mogu ustanoviti i voditi druge upisnike i evidencije ako je to predviđeno ovim Zakonom ili drugim zakonima.

- (4) Osnovica za vođenje upisnika i evidencija te njihovih povezivanja jest matični identifikacijski broj, koji je obvezan za sve upisnike i evidencije iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Upis u upisnike i evidencije obavlja se na osnovu posebnih propisa ministra.

Članak 44.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor u provođenju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega u prvom stupnju obavljaju županijski uredi, odnosno ured Grada Zagreba, nadležni za poslove poljoprivredne inspekcije (u daljnjem tekstu: županijska poljoprivredna inspekcija) odnosno Ministarstvo kad je to ovim Zakonom određeno, a u drugom stupnju Ministarstvo (u daljnjem tekstu: poljoprivredna inspekcija u Ministarstvu).
- (3) Poslove inspekcijskog nadzora iz nadležnosti županijske poljoprivredne inspekcije i poljoprivredne inspekcije u Ministarstvu provode poljoprivredni inspektori.
- (4) Inspekcijski nadzor nad propisanim cijenama iz članka 9. i intervencijskom kupovinom i prodajom iz točke 1. stavka 2. članka 11. ovog Zakona provode gospodarski inspektori Državnog inspektorata.

Članak 59.

Propise za donošenje kojih je ovlašten temeljem članka 6. stavka 1., članka 32. stavka 3., članka 40. stavka 5. i članka 42. stavka 2. ovoga Zakona, ministar će donijeti u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.